

Večernik

Leto III. (X.), štev. 108

Maribor, torek 14. maja 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4

Vlada proti znižanju našega reparacijskega deleža

NAŠA VLADA STOJI NA STALIŠČU, DA JE NAŠ DELEŽ NA NEMŠKIH REPARACIJAH MEDNARODNO - PRAVNO ZAŠČITEN.

BEOGRAD, 14. maja. Agentura »Avala« objavlja v zvezi s situacijo, ki je nastala na izvedeniški konferenci v Parizu radi nove ureditve reparacijskega vprašanja, sledeči uradni komunikacije:

»Povodom vesti, ki krožijo o nameravanem znižanju jugoslovanskega deleža pri razdelitvi nemških reparacijskih plačil, smo pooblaščenim ugotoviti sledeče:

Kraljeva vlada je z ozirom na dogovor med vladami Anglije, Francije in Jugoslavije z dne 13. januarja 1920 ter po-

znejših pogodb z dne 21. junija 1921 in 13. junija 1922, s katerimi so bili Jugoslaviji določeni v pogodbi v Spaai zagotovljeni reparacijski deleži, izvršila pri angleški in francoski vladi potrebne korake. Pri tej priliki je tudi poudarila, da kraljeva vlada nikakor ne more privoliti v kako znižanje jugoslovanskega deleža in to radi tega, ker so njene pravice podkrepljene z jamstvom, ki je mednarodno-javnega značaja.

Odbita Račičeva prošnja

BEOGRAD, 14. maja. Tukajšnje okrožno sodišče je prošnjo Puniše Račiča, glavnega obtoženca v procesu, ki se bo vršil dne 27. t. m. radi usodnih strelodne 20. junija 1928 v Narodni skupščini, da bi mu dovolilo znamenitega pariškega odvetnika Moro-Giafferija za branitelja, zavrnilo z motivacijo, da po obstoječih zakonih noben inozemski odvetnik ne more prevzeti obrambe kakšnega obtoženca v Jugoslaviji.

Carinske olajšave za hotelirje

BEOGRAD, 14. maja. Finančno-gospodarski komite ministrov se je sestel danes in se je bavil z likvidacijo Zadrugne zveze v Splitu. Istočasno je bila znižana deloma pa sploh ukinjena carina za razne opremne predmete in material, ki ga uvažajo naši hotelirji in restavraciji iz inozemstva.

Izpremema pogodbe o Rdečem križu

BEOGRAD, 14. maja. Dopoldne se je sestala v zunanjem ministertvu interna komisija, ki se je bavila z izpremembami mednarodne konvencije o Rdečem križu, ki prida labor znano, na jesenskem zasedanju Društva narodov v razpravo. Izpremembe se nanašajo predvsem na izkustva, pridobljena za časa svetovne vojne.

Tekma med kraljicami lepote

PARIZ, 14. maja. Pretekli teden bi se imelo šest evropskih krasotic, ki se bodo udeležile dne 8. junija tekmovanja za najlepšo žensko na svetu v Galvestonu, vkrcati na parnik »Guadeloupe«. Radi stavke mornarjev pa krasotice niso mogle takoj nastopiti potovanja in so se morale končno vkrcati na parnik »Rochambaud«, da jih popelja v Ameriko. Tekme v Ameriki se bodo udeležile sledeče kraljice lepote iz Evrope: Liesl Goldarbeiter (Avstrija), Le Boud (Fran-

ševski internacionalni optimist ter zaupa v moč sovjetskega režima. Napori opozicije ne gredo za tem, da ga oslabe, ampak da mu dajo še večjo silo za nadaljni razvoj. Povratak Rusije na kapitalistične tračnice bi bil mogoč samo po dolgi krvavi državljanski vojni, plačani in podpirani od inozemstva. Politična oblika prekreta bi mogla biti edino vojaška diktatura; bonapartizem.

Bodoči razvoj sovjetskega režima pa ni

cija), Ingeborg Gram (Nemčija), Beny Dick (Anglija), Kithy Hipp (Luksemburg), Jo Kopman (Nizozemska) in Magdalene Demitrescu (Rumunija).

Pospeševanje tujkega prometa

bljano, da stopi s tamkajšnjimi interesi-lavo zakona o tujkem prometu je odpo-toval načelnik v trgovskem ministertvu, dr. Žizek, v Zagreb, na Sušak in v Ljubljano, da stopi s tamkajšnjimi interesi-ranimi tujsko-prometnimi organizacijami v svrhu razgovora o načelnih vprašanjih v stike.

Nov potres v Bologni

RIM, 14. maja. V noči od nedelje na ponedeljek so zaznamovali v Parmi, Milanu in Bologni nov potres. V bližini in v mestu Bologni nov potres. V lo več dimnikov. Človeški žrtev k sreči ni bilo.

Zaklad v omari

Zbiralec umetnin v Windsorju, Viktor Winkup, je kupil pred kratkim staro železno omaro, ki je bila zaprta in je manjkal tudi ključ. Ko je Winkup kasneje omaro siloma odprl, je našel v njej stare listine ter več oljnatih barv in akvarelov. Srečni trgovec je mogel ugotoviti, da gre za dokumente, ki so bili last Williama Penna, ustanovitelja Pensilvanije, ter njegove žene. V enem izmed starih papirjev, ki je vseboval vabilo Williama Penna h kronanju kralja Viljema v westminsterski opatiji, je bilo zavrtih tudi nekaj Pennovih las. Neki molitvenik iz leta 1676, ki je bil v omari, ima na platnici ime Williama Penna in različnih drugih članov njegove družine. V omari je bilo dalje vse polno dragocenih slik Pennovih potomcev, med njimi več skic znamenitega angleškega slikarja Davida Coxa.

Slaba vest.

Knjigovodja: »Gospod, ki se je včeraj poročil, bi rad govoril z Vami!«
Ženitovanjski posredovalec: »Za Božjo voljo, recite mu, da nisem doma!«

odvisen samo od notranjih ruskih činite-ljev, ampak v veliki meri od nadaljne evolucije sveta. Kako se bo pretvoril kapitalistični svet; kakšno stališče bodo zavzele na svetovnem trgu najmočnejše države, ki jim je potrebna ekspanzija; kakšni bodo odnosi med evropskimi državami in kakšni med Zedinjenimi državami in Evropo, zlasti Anglijo? Usoda sovjetske republike in usoda kapitalistične Evrope sta v tesni medsebojni zvezi.

Kongres jugoslovanskih srednješolcev

BEOGRAD, 14. maja. Od 5. do 7. julija se bo vršil v Celju kongres organizacij jugoslovanskih srednješolcev iz vseh pokrajin države.

Preprečen samomor.

Včeraj popoldne je neki mladenič prijavil na policijski stražnici, da je odšlo mlado dekle proti Dravi z namenom, da izvrši samomor. Stražnik je odhitel za neznanko in jo ustavil ob dravski strugi in zašil. Betka T. je baje hotela v smrt, ker ji je izvoljenec odpovedal ljubezen. V svrhu večje varnosti so obupano dekle internirali v policijskih zaporih, kjer je imela dovolj prilike, da zadevo premisli. Davi so Betko zopet pustili na svobodo.

Energična žena.

Pristan je mariborski kot, ki stalno skrbi za razne idilične prizore, večinoma tragikomičnega značaja. Včeraj si je huda Micka privoščila kot gospodinja svojega »gospodarja«. Z metlo, popolnoma novo, se je spravila nanj in zlomila na trdi štajerski glavi držaj od metle, ki se je razletel na tri kose. Nesrečnega akterja tega prizora je občila kri. V to idilo se je pomešal »stretje«, ki je svetoval hišnemu gospodarju: »Zažgite to hišo, da bo ta cela banda zletela v — zrak.« — Potem je prišel stražnik in vse zapisal.

Po slabi tovarišiji glava boli...

Krošnjarka Mate Eramović in Jure Pro-padalo sta včeraj popoldne obiskala restavracijo »Union« in popivala. Okrog 19 sta bila že precej vinjena in sta se sporekla. Beseda je dala besedo in besednemu boju je sledil dejanski spopad. Kozarci so frčali v stene in padale so težke klobute. Ko so ju natakali in gosti skušali miriti, sta se lotila vsakogar, ki se je približal. Vihtela sta celo nože v zraku in razbila vse, kar jima je prišlo v roke. Končno sta polumila tudi dva stola. Po končani bitki sta odšla iz gostilne ne da bi poravnala škodo. Zunaj pa ju je ustavil stražnik, ter jo odpeljal v policijske zapore. Restavraciji sta razgrajča napravila 360 Din škode. — V noči pa sta se sprla na ulici pleskarski pomočnik Martin W. in delavec Matija W. Kričala sta na ves glas, da so se odpirala okna sosednjih hiš. Matija pa je mahal krog sebe z nožem tako neprevidno, da se je dobro zbedel v koleno. Stražnik ju je pomiril in pospremil do doma. Razgrajča se bosta morala zagovarjati radi kaljenja nočnega miru in nevarne grožnje.

Naše gorice.

Izšla je majniška številka tega izborna urejevanega mesečnika za pospeševanje kmetijstva s sledečo vsebino: Ivan Ballon — pionir slovenskega novega vinogradništva. — Prva vinska razstava v Brežicah. — Vino plača vse — a vinogradniki propadajo. — Drevesni kolobar. — Montikola. — O arzenikovih preparatih. — Tretja vinska razstava z vinskim sejmom za mariborsko oblast v Ptuj. Opozorjamo naše kmetovalce in vinogradnike na to številko še prav posebej, ker se bo vršil od 25. do 27. maja v Krškem vinarski kongres in občni zbor vinarskega društva za Slovenijo.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 10. t. m. v Mariboru, je bilo pripeljanih 350, prodanih pa je bilo 277 svinj. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči komad 125-150 Din, 7-9 tednov stari 225-250, 3-4 mesece 350-450, 5-7 mesecev 350-450, 5-7 mesecev 480-550, 8-10 mesecev 580-750, 1 leto stari 1.000-1.200 Din, 1 kg žive teže 10-12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16-17 Din.

Boljševizem ali bonapartizem?

Trockij, prognanec (o čegar prognanstvu pa je del svetovne javnosti mnenja, da je le krinka in da je poslan od sovjetskih vladodržcev sporazumno iz Rusije, da pripravlja novo svetovno revolucijo) se pridno udeležuje publicistično. Te dni je tudi milanski »Giornale d'Italia« objavil vrsto njegovih člankov, med katerimi je zlasti zanimiv in značilen članek z naslovom »Boljševizem in bonapartizem?«, v katerem razpravlja vprašanje, ali je mogoče v Rusiji povratak parlamentarne demokracije, ter prihaja do zaključka, da je nemogoč, ampak da bi boljševizem mogla zameniti samo vojaška diktatura (bonapartizem).

Ruska demokracija — trdi Trockij — se je takoj po prvi revoluciji l. 1917 izkazala nesposobno, da bi obranila zemljo diktature. Danes, ko moč parlamentarne demokracije pada po vsem svetu, ko padanje te moči priznava javno celo veliki Francoz Herriot, je več ko gotovo, da se slaba in zaostala ruska demokracija, ki ni mogla rešiti svoje zgodovinske naloge pred oktobrsko revolucijo, ne more postaviti na čelo države, kjer so notranje težave nenavadno narasle.

Sovjetski režim — nadaljuje Trockij — ni navadna oblika vladavine, ki bi se mogla primerjati s parlamentarno demokracijo. On je ekonomski sistem, ki se nanaša na prifatno lastnino v vseh njenih oblikah, ter na produkcijo, promet in banke. Vključ nezadovoljstvu mas z današnjim stanjem sovjetoj je sovjetski režim vendarle globoko zgodovinsko-socialno ukoreninjen v širokih narodnih masah, ker jim daje garancijo, da se ne povrne več doba suženjstva pod veleposestniki, kapitalisti in funkcionarji carskega režima, proti čemur bi se tudi kmečke mase borile z največjim navdušenjem. Kmetje tudi dobro vedo, da sta si kapitalist in veleposestnik siamska brata carističnega režima; dobro vedo, da sta se skupaj borila zoper sovjetje za svoje tovarne in za veleposestva. Zato vključ temu, da morajo danes izdelke boljševiške državne industrije dražje plačevati nego so pred vojno izdelke privatne industrije, ne želijo povratka ne enih ne drugih. In to je močna — četudi negativna — stran sovjetskega režima.

Obnovljeni kapitalistični režim v Rusiji, bi bil danes, ko se je tekmo 10 let svet globoko spremenil ter so se močni nena-vadno okrepili in slabi neprimerno oslabe-li, ko je borba za svetovni prestiž dosegla gigantske proporcije, brez moči, napol koloniziran in brez bodočnosti. — Sovjetski sistem industrijske nacionalizacije in monopolizacije zunanje trgovine je vključ vsem težkočam sistem, ki protitežira ekonomsko neodvisnost zemlje. To dobro pojmujejo tudi oni ruski demokrati, ki so pristali na boljševiško vlado ne iz socialističnih simpatij, ampak iz patrijotske zavesti.

Ako je Napoleon nekoč vzkliknil: »Evropa bo ali republikanska ali kozaška!«, lahko danes rečemo glede Rusije, da bo ali sovjetska ali bonapartistična. Trockij je vključ ostro notranjih bojev v boljševiški internacionalni optimist ter zaupa v moč sovjetskega režima. Napori opozicije ne gredo za tem, da ga oslabe, ampak da mu dajo še večjo silo za nadaljni razvoj. Povratak Rusije na kapitalistične tračnice bi bil mogoč samo po dolgi krvavi državljanski vojni, plačani in podpirani od inozemstva. Politična oblika prekreta bi mogla biti edino vojaška diktatura; bonapartizem.

Mariborski prah in njegovi vzroki

NETLAKOVANE IN NAPOL TLAKOVANE ULICE. — NETLAKOVANI PLOČNIKI. — CVETLIČNI NASADI.

Maribor je opravičeno ponosen na to, da pravega blata, katerega imajo nekateri druga naša mesta, pravzaprav ne pozna. To pa nikakor ni zasluga prebivalstva ali pa mestne uprave, ampak tal, ki so taka, da se tudi po največjem dežju hitro osušijo. Zato pa ima naše mesto drugo nadlogo, ki ni nič manj neprijetna, je pa zdravju mnogo bolj škodljiva kakor blato — to je prah. Najbolj spomladaj, pa tudi poleti in istotako v jeseni, se dvig nejo ob vsakem najmanjšem pihu po naših ulicah, cestah in trgih celi oblaki prahu, ki zavijejo vse, hiše in ljudi v pravo meglo.

Mestna občina se sicer resno trudi, da bi temu zlu odpomogla s škropljenjem ulic, a to kar stori, skoraj nič ne pomaga, ker škropijo se navadno samo najprometnejše ulice in ceste, dočim ostajajo stranske nepoškropljene in veter od tu lahko nemoteno dviga prah in ga raznaša po vsem mestu, tudi tja, kjer so tla poškropljena. Ako bi torej hoteli s škropljenjem odstraniti prah, bi morali imeti vsaj še dva ali celo tri take automobile, kakršen je sedanj, in ulice bi se morale škropiti od ranega jutra do poznega večera; in to vse, brez izjeme. Tako škropljenje bi pa gotovo bilo predrago in bi ga mestna občina ne zmogla. Zato je treba temu zlu odpomoči na drug, uspešnejši in trajnejši način, ako hočemo, da bo Maribor postal to kar si želimo: lepo in zdravo mesto in središče tujkega prometa in letovišcarstva.

Glavni vzrok našega prahu je gotovo to, da večina naših ulic in cest ni tlakovana in so tudi tlakovane pokrite le deloma. Maribor nima razen Gosposke, Vetrinjske, Jurčičeve in Slovenske ter nekaterih drugih manjših, nobene ulice, ki bi bila popolnoma zazidane. V vsaki naši ulici so še nezazidani, s plotovi ograjeni ali pa tudi kar odprti kompleksi, pri katerih pločniki niso tlakovani ali asfaltirani. Nič tedaj ne pomaga, če je vsa cesta lepo pokrita, če so pa pločniki odprti, kajti s teh se neprestano vsiplje pesek in prah na tlakovana mesta. Naša

glavna arterija, naša Aleksandrova cesta, je zato najlepši primer. Cesta je sicer tlakovana, a samo po sredini, dočim je ob straneh netlakovana in netlakovana so tudi šetališča pred pivovarno »Union« itd.

Tattenbachovo ulico je občina lani kitonizirala, a pločnike pred Mejovškovo lesno trgovino, pred Guštinčičevo hišo in nekaterimi plotovi je posula s peskom. Ta pesek ob vsakem dežju zasuje tudi kitonizirano sredino, ob suhem vremenu pa zavija vso ulico v prah. Tako kakor v Tattenbachovi, je pa tudi v vseh drugih tlakovanih in kitoniziranih ulicah, ki niso popolnoma zazidane. Tako tlakovanje ulic prahu torej ne more odstraniti in zato bi bilo potrebno, da bi se obenem z ulicami tlakovali ali asfaltirali tudi vsi pločniki, ne glede na to, ali gredo mimo hiš ali plotov, ker samo na ta način bi se odstranilo blato ob dežju in prah ob suhem vremenu. Tistih nekaj metrov pločnikov bi stalo manj kakor če bi se hotelo povečati pometanje in škropljenje, in cilj bi bil tudi v tem oziru dosežen.

Letos namerava občina tlakovati, asfaltirati, odnosno kitonizirati še nekatere ulice: Aleksandrovo, Kopališko, Sodno itd. Nobena teh ulic ni popolnoma zazidana; Sodna je komaj do polovice, Kopališka pa skoraj nič. Če se bodo tu pustili pločniki odprti in s peskom posuti, kot je bilo v praksi doslej, potem bo posebno v zadnjih dveh ulicah še več prahu kot ga je zdaj. Zaradi tega apeliramo na mestno občino že zdaj, še preden so se dela pričela, da istočasno pokrije v teh ulicah tudi vse pločnike. S tem bo odstranila vsaj iz tega mestnega dela prah in ulice potem ne bodo potrebovale toliko čiščenja in škropljenja, kakor bi ga sicer. Postopno pa naj se poskrbi, da se bodo vsaj v centru mesta tlakovale čimprej sploh vse ulice in vsi trgi. Oni trgi, ki ne služijo prometu, kakor n. pr. novi del Glavnega trga, naj se pa zasade s cvetličnimi gredicami in nizkim parkom. Tako bo postal Maribor res lepo in zdravo mesto, brez blata in neznosnega prahu.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 14. maja ob 20. uri »Proces Mary Dugan«, ab. A. Kuponi.
Sreda, 15. maja. Zaprto.
Četrtek, 16. maja ob 15. uri »Janko in Metka«, Otroška predstava.
Petek, 17. maja. Zaprto.
Sobota, 18. maja ob 20. uri »Poljska kri«, ab. B. Kuponi. Zadnjičkrat. Gostovanje g. Neraliča.

Mariborsko gledališče študira ljudsko igro »Oča Boštjan«, v režiji g. Pregarca in z g. Danešom v naslovni vlogi postreška. Opereta pa bo ponovila kot zadnje letošnje glasbeno delo popularno »Grofice Marice«.

Koncert Zikovega kvarteta

Pri nas je v zadnjem času (ako izvzamemo par častno obiskanih vokalnih prireditve) zanimanje za koncertno življenje tako nizko padlo, da se koncertni biro Glasbene Matice in Ljudska univerza nista upala prevzeti riziko niti za slovite Zikovec, ki so bili naši publiki vendar izredno priljubljeni. Že smo mislili, da nam za vedno ostane neizbrisljiv madež, da smo vsled svoje apatičnosti onemogočili koncertistom obisk Maribora ob priliki zadnje turnee, pa nas je rešila gledališka uprava, ki je koncert Zikovcev uvrstila med svoje redne prireditve in nam pri skrbeli redke umetniški užitek. Koncert pa je s tem le pridobil, kajti za komorno glasbo — glasbo intimnosti so prikladni le manjši lokali.

Kvartet, ki je tudi v tujini žel največja priznanja, tvorijo sledeči gospodje: Richard Zika (I. viol.), Herbert Berger (II. viol.), Ladislav Černý (viola) in Ladislav Zika (violoncello). So to štirje umetniki, ki obvladujejo svoj instrument v vseh ozirih dovršeno in so razen tega tudi izvrstni interpreti. Njihova igra je složna, mestoma frapantno zlitja v harmonično celoto tako da ne veš, komu bi dal pred-

nost. V duh posameznih skladb se življajo tako kakor le redkokatera slična skupina in podajajo vsako stvar izčezljivo do najmanjših in vendar za glasbene umotvore izredno važnih podrobnosti kolikor glede dinamike toliko glede fraziranja. Razen tega pa imajo vsi člani kvarteta prvovrstne instrumente polnega in zvočnega tona, ki je v najmanjšem prostoru našega gledališča prišel poseben do veljave. (K temu je tudi mnogo pripomogla okolnost, da kvartet ni nastopil na odru, temveč v prostoru, ki je določen za orkester in je bil včeraj postavljen nekoliko višje).

Koncert se je otvoril s kompozicijo iz klasične dobe: z godalnim kvartetom D-dur češkega skladatelja Vaclava Pichla (1741—1805). Njegovo delo nima nobene značilne poteze, vendar mu je uspeh vselej zagotovljen, ako ima take interprete. Zikovci pa so se posebno uveljavili v Debussyjevem zelo interesantnem godalnem kvartetu op. 10, ki ga odlikujejo mnogo gostranska harmonija, temperamentna izdelava in fina barvitost. Skladba je predstavljala višek vsega večera, kajti Dvořakov godalni kvartet C-dur, ki ji je sledil, še davno ne vsebuje onih znakov, ki karakterizirajo mojstra in so mu mogli pripraviti zmagovit pohod po svetu.

Publika je umetnikom navdušeno in vztrajno aplavdirala ter izzvala še dva dodatka: Borodinov Nokturno in R. Zikovo uspavanko. Le težko se je ločila od svojih ljubljencev, ki so itak na pol naši. Upajmo, da niso odnesli slabih utisov in da jih ob prihodnjem obisku čaka bolj navdušen in številnejši sprejem. V. M.

Ponovitev slavnostnih koncertov Glasbene Matice v Mariboru.

V petek, 17. t. m. ob 19. se ponovi v Unionski dvorani kombinirani program iz slavnostnih koncertov. Cene popularne. Predprodaja vstopnic pri tržkah Brišnik odnosno Höfer počenši od srede, 15. tm.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Izlet mariborskih avtomobilistov v Maria Zell.

Kakor nam sporoča mariborska sekcija Avto-kluba, se je morala nameravana klubska družabna vožnja v Benetke za binkošne praznike vsled raznih težkoč opustiti. Namesto tega pa se bo vršil klubski izlet pod istimi pogoji v Avstrijo. Odhod iz Maribora v soboto, dne 18. t. m. ob 13. uri s Trga Svobode čez Lavamünd - St. Andri, Wolfsberg, St. Leonhard, Zeltweg, Knittelfeld, St. Michael in Leoben (približno 180 km). V Leobnu prenočišče. V nedeljo, dne 19. t. m. naprej čez Bruck, Aflenz v Maria Zell (približno 70 km). Prenočišče in izleti v okolico. V ponedeljek povratek čez Semmering ali Seeberg - Graz v Maribor (približno 220 km). Skupnega izleta se lahko udeležijo redni člani mariborske sekcije Avto-kluba in po njih vpeljeni gosti. Prijave po dopisnici do četrta, 16. t. m. na tajništvo sekcije Maribor z navedbo potrebnih sob in postelj za prenočišče v Leobnu in Maria Zelli.

Boj šmarnici.

Nujni interes vinogradništva v mariborski oblasti je, da se šmarnica, radi katere trpijo naša vina na dobrem glasu, čimprej iz vinogradov iztrebi. Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti je v smislu svoječasnih sklepov bivše oblastne skupščine, ki je v proračunu tudi določila večji znesek za iztrebljenje šmarnice, sedaj izdal razglas, v katerem priporoča precejpljenje šmarnice v zelenem stanju in razpisuje za vsak tako precejpljen trs šmarnice, kjer se bo zeleno cepljenje posrečilo, nagrado po 1 Din. Vinogradniki, ki nameravajo to storiti, naj do 30. maja pošljejo oblastnemu komisarju nekolikovan prijavo števila trsov, določenih za precejpljenje, do 15. septembra pa novo nekolikovan prijavo števila trsov, pri katerih se je zeleno cepljenje posrečilo. Resničnost podatkov naj na vlogah potrdi ali občinski urad ali pa predsednik kakšne kmetijske organizacije.

Pogreb gospe Josipine Tavčar,

soproke industrijalca in občinskega svetnika g. Janka Tavčarja se bo vršil v sredo, ob 16. uri iz hiše žalosti, Kopališka ulica 11, na mestno pokopališče na Pobrežju. Truplo tragične smrti preminule gospe so potegnili iz Drave pri Sv. Marku niže Ptuj in je takoj prepeljali v Maribor.

Pri davčni upravi v Mariboru

trajajo izza 15. t. m. blagajniške ure samo od 8. do 12. ure, ostali delovni čas pa je namenjen izključno internemu uradnemu poslovanju. Da si stranke prihranijo pot k davčni upravi in ne izgubijo časa, se v njih lastnem interesu opozarjajo, naj plačujejo davščine po poštnih položnicah, ki jih prejmejo od davčne uprave, oziroma jih tudi dobijo pri najbližjem poštnem uradu.

Javna prošnja policijskemu komisarijatu v Mariboru.

Drevored, ki vodi od konca Vrbanove ulice proti Kamnici, je postal v zadnjem času dirkališče kolesarjev. Je to edina pot, ki jo posejajo tako rodbine z deco kakor starejši ljudje. Težko pa se je izogibati venomer tem kolesarjem. Ni čuda, če se bodo tu v tem pogledu dogajale nepotrebne nesreče. Cesta, ki jo je dal okrajni zastop lepo popraviti, je pač več kot dobra tudi za kolesarje. Prosimo mestni magistrat ali pa policijski komisariat, da prepove vsako vožnjo po tem drevoredu in naj to prepoved tudi primerno označi kakor tudi kontrolira, da se prepoved res izvršuje. Vsaj na sprehodu bi človek rad šel nemoteno in v miru, ne pa, da mu preti vsak čas kaka nezgoda.

Donski kozaki v Mariboru.

Ta svetovnoslavni ruski moški zbor bo, kakor nam javljajo iz Zagreba, na svoji turneji po Jugoslaviji priredil dne 2. junija koncert tudi v Mariboru, kar bo z ozirom na slavno ime, ki ga uživa ta zbor v vsem svetu, za naš Maribor gotovo posebna senzacija.

Srbski guslarji

bodo 15. in 16. t. m. koncertirali v restavraciji »Vetrinjski dvor«. Na sporedu so zgodovinske narodne pesmi in pesmi ujedinitelja. Nastopal bo črnogorski guslar Jevrem Ušćemnič iz Nikšića, ki je dobil v znak priznanja že tri diplome. — Pričetek ob 20. Vstopnine ni. — 1107

Spomladanska prireditve Ciril-Methodove podružnice.

Ko ni več treba kuriti prostorov, prireditve podružnica CMD v Mariboru svoj večer, za katerega da Posojilnica velikodušno prostore v Narodnem domu na razpolago. Žal je letošnji večer prišel med razne druge prireditve, tako da ni bil tako obiskan, kakor je bilo pričakovati. Poleg 150 dijakov, ki so napolnili galerijo, se je nabralo v dvorani pri pogrnjenih mizah tudi 150 glav našega narodnega občinstva. Izmed odvetnikov iz Maribora smo videli 1, iz St. Lenarta pa 2, izmed zdravnikov nobenega, izmed bančnikov nobenega, šol. ravnatelj 2, izmed profesorjev 3, nekaj starejših učiteljev, pač pa mnogo zastopnikov našega narodnega trgovstva in obrtništva ter odlično število naših vedno narodnih železničarjev. Posebno pa so odlikovali ta večer okoličani, ki so prišli v lepem številu iz Krčevine, Pobrežja, Teznega in Studencev ter ob zaključku sporeda še iz St. Lenarta. Spored je splošno zelo ugajal, saj sta sokolski in dijaški orkester prav izborno podala svoje točke pod taktirko g. Kaca. Tudi solo in dvospev sta se posrečila, tako tudi recitacija Jermanovega govora iz Cankarjevih »Hlapcev«. Posebno občudovanje pa je vzbudil mladi virtuos Škofič s svojo vijolino, ko je izvajal Drdlovo »Serenado«. Večer je potekel v ugodnem razpoloženju z željo, da bi mariborska podružnica CMD pokazala kar največ delavnosti tudi v bodoče, kar bo di naročilo pred nedavnim novo izvoljenemu odboru in pridejanemu mu propagandnemu odseku.

Nezgode pri delu.

Snoči je v tkalnici Doctor & drug med delom pri svojem stroju omedlela 19 letna delavka Marija Stern. Rešilni oddelek jo je takoj prepeljal na njen dom v Gozdni ulici. — Pri livarju Slavku Polaku, zaposlenem pri tvrdki Jugometalija, so se pojavili znaki zastrupljenja s plinom, prihajajočega iz talečih se kovin. Moral je iskati pomoči v bolnici.

»Škoda šihla!«

Pri stavbi hotela Zemljič se je včeraj vsula večja množina zidane sipine na 43 letnega delavca Franca Robinščka, kate rega je popolnoma zasulo. Medtem, ko so poklicali rešilni avto, so ponesrečenca začeli tovariši odkopavati. Po kratkem naporu je prilezel ponesrečenec iz kupa sipine, se malce otrese in dejal: »Škoda šihla!« Ker k sreči ni bil poškodovan, je medtem prispeli rešilni avto odšel nazaj.

Kap je zadela

včeraj mariborskega postrežčka iz Cvetlične ulice — 58 letnega Franca Klampferja. Z rešilnim avtom so ga odpremili v bolnico.

V nekem berlinskem časopisu z dne 25. IV. čitamo sledečo vest:

Berlin, Vratislava; Frankfurt ob Meni, München in Stettin so izvršili v raznih tvornicah za moške obleke preureditev izdelave iz ročnega dela v strojno proizvodnjo s trakom.

Stettin proizvaja na nov način tedenko 3000—4000 oblek.

Ta novi sistem omogoča izdelavo produkta mnogo ceneje in v znatno boljši kakovosti, ker se pri strojni izdelavi mora uporabljati samo prvovrstni material.

Na to sporočilo si dovoljujemo objaviti, da tvornica TIVAR (konfekcijski oddelek) izdeluje tu že 3 leta moško konfekcijo na tekoči vrvi po ameriškem načinu.

Tovarni Tivar je na ta način uspelo določiti moški konfekciji nižjo ceno, od vse ostale Evrope in je tudi dejansko ugotovljeno, da so moške obleke izdelka Tivar v resnici najcenejše v vsej Evropi. Tvornica Tivar prodaja svoje proizvode direktno konfekcijskim trgovcem brez posredovanja predprodajalcev. Na vsaki Tivar-obleki se nahaja na ovratniku tvorniška vinjeta, razen tega pa je prodajna cena obleke ali plašča že v naprej označena na vinjeti tako, da ima vsak odjemalec zagotovilo, da mu prodajalec ne bo mogel računati višje cene, ampak se bo moral zadovoljiti z malim popustom, ki mu ga je priznala tvornica Tivar. 1096

vi | Tlakovalec ulic, ki mu je avto zmečkal
ri | nogo: »Vidiš oče, prav ti je, čemu me
e- | nisi dal učiti za krovca!«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 77

Treba je omeniti, da je babjeverje, ki še v naših dneh ni prenehalo kraljevati, v tistih časih mračilo tudi najbolj prosvetljene možgane. Neven, kakor ogromna večina cerkvenih dostojanstvenikov, je bil Bembo vendarle podvržen vplivu teh legend in fantastnih bajk, ki je takrat obdajal cloveštvo.

Stopil je korak nazaj in s prisiljeno trdim glasom je zaklical:

»Ako ste odposlanec hudobnega duha, vas pozivam, da mi priznate.«

Zaničljiv usmev je šinil preko Rolandovih ustnic; začutil je, da si je predstavljal Bembo krepkejšega, nego je bil v resnici.

»Nemara bi vam bilo pa ljubše, da sem angel?« je dejal z važnostjo, ki je stresla kardinala. »Sicer pa vam puščam prosto izbiro. Človek, angel ali vrag — stvar je nazadnje brez velikega pomena. Vprašajte me rajši kaj drugega.«

»Naj bo. Povejte mi, kako morete biti tako dobro poučeni o rečeh, ki se tičejo mene?«

»Zato, ker sem se poučil. Sledil sem vam in vas zalezoval.«

»Naj bo tudi to. Toda, zakaj ste mi govorili o Bianki in o tem... Kaj mislim o nji. To je bila vendar skrita reč.«

»Vendar že enkrat pravo vprašanje!« je vzkliknil Roland. Bogme, gospod, vi si počasi nabirate korajžo! Vi mislite, da je vaša strast do Bianke tajna! Taki so zaljubljeni! Naivni so, izgubljajo se v svitu zvezd in v mesečini, in ne vidijo za svojimi petami izdajalca, ki jih zalezuje, in si zapominja njihove geste, in streže po njihovih besedah! Vidite, svoje dni sem poznal uboge fanta, ki se je bil do blaznosti zaljubil v neko dekle. Kakor vi, se tudi on ni brigal za to, da je

vedel, da njegova ljubezen ni povšeči nekemu drugemu, in ni pazil, ali ga kdo zalezuje. In kakor vi, je v neki temni noči nenadoma zadel ob tistega, ki je zalezoval in po malem izvolal vso zrodbo njegove ljubezni. In usoda ga je strla...«

»Kaj se mu je zgodilo?« je vprašal Bembo, zadihaje se.

»Umorjen je bil,« je dejal Roland mirno. »Vas pa, nasprotno, in v vašo srečo, je zalezoval nekdo, ki vas ne samo noče umoriti... drugače bi bil to že zdavnaj storil! — nego vam hoče celo pomagati.«

»Pomagati mi!« je vzkliknil Bembo z zamolklim glasom. »Čemu mi hočete pomagati?«

»Kaj vas skrbi! Kaj vas briga, zakaj je moja želja, da postane hči Imperije vaša priležnica?«

Bembo je vzdrl od veselja.

Če bi tiralo tega človeka sovraštvo!... Potem je jasno vse. On, ki je tako dobro poznal sovraštvo, on, ki je bil napravil sovraštvo za veliki vzvod svojega življenja in svojega uspeha, je začutil, da se mu bo v tem slučaju lahko sporazumeti z neznancom.

Pozabil je vse njegove sarkazme, vso ironijo in trpkost njegovih besed. Nehal je misliti na nejasno grozo, ki ga je navdajala dotlej.

»Kako mi torej hočete pomagati?« je dejal, zbiraje vso svojo običajno hladnokrvnost. »In povejte tudi, kaj zahtevate od mene za svojo pomoč?«

»Na obedve točki vam hočem odgovoriti, samo ne po redu vprašani, nego narobe. Zahteval ne bom ničesar.«

»To utegne biti preveč!« je zamrmral Bembo.

»Bodite mirni; poplačan sem drugače. Ostaja torej še vprašanje, s čim vam morem koristiti...«

»To bi tudi jaz rad vedel.«

»Lahko bi na primer ugrabil mlado Bianco ter jo hiziočil vam.«

Bembo je zadušil vzklik. Val brezumnne strasti mu je preplaval dušo. V blestečih sanjah je zagledal samega sebe, kako jemlje deklico v svojo naročje, kako jo odnaša, trepetajočo po vsem životu in brez obrambe izročeno njegovim objemom.

»Zdi se, da položaj ni ravno ugoden vašim namenom,« je dejal Roland.

»Oh, če bi vi storili, kar pravite!« je zajecjal Bembo. »Potem zahtevajte, kar koli je vaša želja!«

»Pravim vam, da sem poplačan drugače... Ali sprejmete mojo ponudbo?«

»Sprejem jo!« je zahropel Bembo.

»Dobro. Bodite torej jutri zvečer okrog devete ure pred Imperijino palačo.«

»Pa če me ona vidi?«

»Nič ne de. Celó potrebno bo, da vas vidi. Jaz potrebujem tega, da pridobim za svoj namen gotove ljudi. Ob enajstih bo mala Bianka vaša.«

»Kako namerjate to doseči?«

»To je moja stvar. Do svidenja jutri. Bodite točno na sestanku. Drugače se lahko zgodi, da se prilika, ki se vam ponuja, nikoli več ne vrne!«

Bembo se je mrlko ozrl na Imperijino palačo; isti pogled, samo še temnejši, se je ustavil na Rolandu.

»Kdo mi jamči, da mi ne nastavljate kake pasti?« je rekel nenadoma.

»Pasti? Zakaj neki. Če bi vas hotel umoriti, bi vas bil lahko že ves čas, odkar se nocoj razgovarjate.«

»To je res!« je zamrmral Bembo.

»Torej — ali pridete na sestanek?«

»Pridem!«

Izgovorivši to besedo s trdnostjo, ki ni puščala ničakega dvoma o njegovih namelih, je Bembo naglo odšel. Roland mu je nekaj trenutkov sledil z očmi. Izraz nepopisnega studa je pokrtil njegovo obličje. Nato je tudi on odšel proti pristanišču. Dospevši tja, je stopil v hišo revne zunanosti ter potrkal na neka vrata, ki so se takoj odprla.

Mož, ki je prišel odpirat, je bil Skalabrino.

Orjak se je zdel vznemirjen, žalosten in razburjen. Njegovo veselje je minilo.

»Gospodar,« mu je zavzdihnil naproti, »odpustite mi da sem vas prej kar tako zapustil. Blazen sem bil... to, kar ste mi povedali, me je tako pretreslo... nekaj minut sem bil ves poln nemogočih misli... toda zdaj je končano.

(Dalje prihodnjič).

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in socialne namene občinstva; vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje; vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Kolo
malo rabljeno, kupim. Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Kolo«. 1104

Lepo solnčno sobo
z uporabo kopalnice oddam takoj. Gosposka ul. 46 I. 1097

Lepo solnčno sobo
z uporabo kopalnice oddam takoj. Cvetlična ulica 13 I. 1098

Prodam mali voziček.
Koroška c. 50, dvorišče, zadnja vrata. 1100

Hlito,
poceni in dobro popravlja čevlje vseh vrst samo Brzopodplata, Maribor, Tattenbachova 14. 778

Meblirana soba,
lepa in snažna, poseben vhod, električna luč, se odda takoj boljšemu gospodu ali oficirju. Stritarjeva 5 I. 1091

Tobačni izvleček,
mazavo milo, urania zelenilo in druga sredstva za pokončavanje drevesnih škodljivcev je dobiti pri Kmetijski družbi, Melje. 1061

Za 2 osebi opremljena soba
s shrambo ev. kuhinjo, električno lučju solnčno lego se takoj odda. Praprotnikova ulica 133. 1105

Lovski pes,
kratkodlaki ptičar, čiste pasme, eno leto star, poceni na prodaj. — Naslov v upravi. 1106

Društveni lokal

se išče. Na cesto ležeči, ni pogoj. Ponudbe pod »S. G. R. J.« na upravo »Večernika«. —

Servijete za brivce,

stensko uro, omaro za knjige, vrtno orodje in železno posteljo prodam. Naslov pove uprava lista. 1095

Motocikel 500 ccm AJS

športna mašina, zgoraj krmarena (oben gesteuert), nova, se za Din 6000.— cenejše prodaja. Vprašati v Gosposki ul. 46, vrata 2. 1092

Škatlje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najboljše, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Uničevanje sten s plinom,

prahožer, s postrežbo ali brez. Čistilnica »Diverzon«, Cankarjeva ul. 14. Telefon 401. 1055

Vrtnice,

visoke in nizke ter plezalke, ciprese, ribizel, špargelnove sadike, cepljene breskve, razne zelenjadne sadike ter kompostno zemljo za presajanje cvetlic dobite vedno v vrtnariji Ivan Jemec, Razlagova 11. 679

Kolesa - motocikle

hranite popolnoma varno v Mariboru, gostilna »Grozde«, pri hišniku na dvorišču, Berkman. 1090

Sobo- in črkoškanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Prave

francoske **pralne rokavice** „CHIC“
najboljše kvalitete Maribor, Gosposka ul. 15

Posamezne osmrtnice se ne izdajajo!

Janko Tavčar, industrijalec in občinski svetnik, naznanja v svojem kakor v imenu vseh sorodnikov, vsem znanem in prijateljem, da ga je njegova iskreno ljubljena soproga, oziroma sestra, svakinja in teta, gospa

Josipina Tavčar, roj. Brezovnik

1101

v soboto, dne 11. maja 1929 nenadoma za večno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo, 15. maja 1929 ob 16. uri iz hiše žalosti, Kopališka ul. 11 na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana v četrtek, 16. maja 1929 ob pol 9. uri v župni cerkvi sv. Marije v Mariboru.

Maribor, Ptuj, Ljubljana, Cutilh, Cizsyn, dne 13. maja 1929.

PRINCESKO

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“
IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

ZVEZDANKO

Zaboje

proda 1099

DRAGO ROSINA
Vetrinjska ulica 26

F. BINDER

Maribor, Orožnova 6

Izdelovanje in graviranje vsakovrstnih zlatih in srebrnih okraskov. Predelovanje in popravila starih okraskov. 1102

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE

V UPRAVI „VEČERNIKA“
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13